

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 682. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708758291152/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

skrigende trykfejl – endda ikke alle – i førsteudgaven er her blevet rettet. Det turde være tvivlsomt, om forfatteren er blevet ulejliget med korrekturlæsning.

Blandt romanens senere udgaver kan nævnes den, der udgør bd. 9 (1908) i den såkaldte Folkeudgave af *Samlede Poetiske Skrifter (SPS)*. Optrykket følger teksten i étbindsudgaven fra 1899, idet der dog er foretaget en række ændringer eller moderniseringer i ortografi og i interpunktionen, særlig indførelse af anførselstegn om replikker. Drachmann, der døde i januar 1908 efter nogen tids udpræget svagelighed, kan næppe have deltaget i korrekturlæsningen.

Tekstgrundlag for DSL-udgaven

Til grund for nærværende udgave ligger førsteudgaven fra 1890. Førstetrykket er af udgiveren i hele sin udstrækning sammenholdt med trykmanuskriptet.

Hvor førstetrykket afviger fra trykmanus, er bogtrykket som regel foretrukket, da afvigelserne må antages at være foranstaltet eller dog godkendt af forfatteren. De er for det meste meningsfulde, og de er oftest klare forbedringer, tit stramninger. En del er dog mere trivielle: Nogle indskrænker sig til forsøg på at standardisere ortografien, som ikke lå urokkeligt fast i den nærmeste fortid, ej heller i Drachmanns praksis. Andre gælder interpunktionen; navnlig reduceres antallet af prikker i de prikserier, digteren og hans samtid yndede (når det gik hurtigt, skrev Drachmann dem næsten som tankestreger, hvad sætteren vistnok er gået galt ved nogle gange i Bind 2), og ligeledes reduceres antallet af citationstegn, som forfatteren brugte og overforbrugte til at signalere dengang moderne, evt. argot- eller jargonagtige (særbetydninger af) ord, foruden til en del indre monologer.

Hvad der må antages at være forfatterens inkonsekvenser her og i visse grammatiske forhold, er blevet stående. Det kan således næppe afgøres, om den lejlighedsvis forekommende flertalsform af verbum i nutid (*de vil-le* i stedet for *de vil*; *vi vide* i stedet for *vi véd*; osv.) er en bevidst eller ubevidst allusion til bibelsk stil, brug af poetisk tradition eller blot et opmærksomhedsslip hos den midaldrende forfatter.

Vort hovedprincip er altså at følge den trykte førsteudgave, men i nogle tilfælde tror vi dog, at afvigelserne fra trykmanuskriptet kan skyldes dobbelt uopmærksomhed under produktionen i 1890 – hos typografen og forfatteren, særlig hvis sidstnævnte ikke har konfereret med manuskriptet; her er man fristet til at rette eller i det mindste bemærke forholdet. Des-